

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego

Pl. Jana Pawła II nr.2

Dziedzina : Sztuki Muzyczne

Dyscyplina Artystyczna: Instrumentalistyka

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu, Wydział Instrumentalny, pismo z dnia 30 listopada 2016 roku na podstawie Uchwały z dnia 21 listopada 2016 roku. Zlecenie zostało podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku Nr 164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2.)

Dotyczy:

Uchwała Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu z dnia 28 maja 2016 roku w sprawie:

- wszczęcia na wniosek mgr Jingling Xing z dnia 28 maja 2016 roku przewodu doktorskiego w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Uchwała Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu z dnia 21 listopada 2016 roku w sprawie:

- wyznaczenia recenzenta

W świetle Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1 - 3) Rada Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Do nadesłanego mi przez Przewodniczącego Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Poznaniu, Dziekana, prof. dr hab. Alicji Kledzik pisma z dnia 30 listopada 2016 roku, informującego o wszczęciu 21 listopada 2016 roku przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej pani **mgr Jinglin Xing p.t. „ Wpływy narodowe oraz zjawisko globalizacji jako czynniki kształtujące język muzyczny kompozytorów na przykładzie utworów fortepianowych chińskich kompozytorów Tan Duna, Chen Qiganga i rosyjskiego kompozytora Aleksandra Czeriepnina”** została dołączona stosowna dokumentacja.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust.2 pkt. 2, Rada Wydziału Instrumentalnego podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej pani mgr Jinglin Xing.

Podstawowe dane o kandydacie

Xing Jinglin urodziła się w 1987 roku w Chinach. Podstawową i średnią szkołę muzyczną ukończyła w Hohhot w Chinach. W 2010 roku ukończyła studia licencjackie w formie stacjonarnej na kierunku Instrumentalistyka w specjalności gra na fortepianie w Akademii Muzycznej w Krakowie pod kierunkiem Pani profesor Ewy Bukojemskiej. W 2012 roku uzyskała tytuł magistra sztuki z wynikiem dobry plus na tej samej krakowskiej Akademii Muzycznej w klasie doktora Marka Szezera.

Staż odbyła na Uniwersytecie Muzycznym im. Fryderyka Chopina w Warszawie o okresie od 01.10.2013 do 21.06.2014 pod kierunkiem ad. dr Agnieszki Przemysk-Bryły. Studia doktoranckie rozpoczęła w październiku 2014 roku w Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu w klasie dr hab. Macieja Pabicha. W trakcie trwania studiów muzycznych występowała jako solistka oraz kameralistka na estradach w kraju i za granicą. Na uwagę zasługuje fakt otrzymania pierwszej nagrody w kategorii- kameralna muzyka fortepianowa na XI Międzynarodowym Konkursie Muzycznym w Grecji.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr Jinglin Xing pt **"Wpływy narodowe oraz zjawisko globalizacji jako czynniki kształtujące język muzyczny kompozytorów na przykładzie utworów fortepianowych chińskich kompozytorów Tan Duna, Chen Qiganga i rosyjskiego kompozytora Aleksandra Czerepnina"** zawiera dzieło artystyczne w formie zapisu elektronicznego (płyta CD) oraz jego opisu wraz z analizą.

Nagranie zawiera następujące utwory:

Aleksander Czerepnin: Pięć etiud koncertowych na fortepian op. 52- Etiuda nr 3

Aleksander Czerepnin: Pięć etiud koncertowych na fortepian op. 52- Etiuda nr 5

Tan Dun: Eight Memories in Watercolor

- 1.Missing Moon
- 2.Staccato Beans
- 3.Herdboy's Song
- 4.Blune Nun
5. Red Wilderness
- 6.Ancient Burial
- 7.Floating Clouds
- 8.Sunrain

Chen Qigang: Instants D'in Opera De Pekin

Nagranie dokonane w Auli Nova w Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu. Nagranie realizował; Michał Garstecki
Opis dzieła składa się z krótkiego wstępu, czterech rozdziałów, zakończenia i bibliografii.

Biorąc pod uwagę bardzo ograniczony dostęp do muzyki chińskiej w Polsce, a w szczególności współcześnie pisanej, wszelkie próby jej przybliżania, opisu lub analizy należy ocenić jako wartościowe. Utwory wybrane przez doktorantkę wskazują na jej zamiłowanie oraz przywiązanie do muzyki Państwa Środka. Ukazują także ewolucję stylu oraz języka muzycznego jaka dokonała się w Chinach w latach 1934-2004. Doktorantka bardzo wnikliwie stara się opisać wpływy jakie wywarła muzyka i kultura europejska na przestrzeni dziejów na szeroko rozumiany rozwój sztuki w Chinach.

Pierwsze utwory utrwalone na płycie to dwie z *Pięciu Etiud Koncertowych* Aleksandra Czerepnina z opusu 52. Etiuda nr 3 oraz Etiuda nr 5.

Etiuda nr 3 o tytule "Widmung an China" wymaga od grającego umiejętności wykonywania repetycji w szybkim tempie o zmiennej dynamice w różnych rejestrach fortepianu.

Sugerowane tempo metronomiczne (ćwierćnuta =120) jest precyzyjnie respektowane.

Pewien niedosyt pozostawia warstwa dynamiczna utworu. W kilku miejscach, np. taktach 33, brakuje dynamiki *pp*. Nieczytelny puls odczuwalny jest w ostatnim takcie utworu.

Etiuda nr 5 "Lobgesang" w tempie Lento wymaga od wykonawcy umiejętności kształtowania planów brzmieniowych, z czego pianistka wywiązuje się bardzo dobrze. Nieuzasadniona jest natomiast zmiana tempa w taktach 49-51 oraz nieścisłości rytmiczne w tych samych taktach. Podobne zastrzeżenia rytmiczne można mieć w czterech ostatnich taktach etiudy.

Cykl "*Eight Memories in Watercolor*" Tan Duna zdobył w ostatnich latach dużą popularność dzięki niezwykle wirtuozowskiemu i odkrywczemu wykonaniu chińskiego pianisty Lang-Langa, który miniatury te wykonał na debiutanckim koncercie w nowojorskiej Carnegie Hall. Pani Jingling Xing potwierdziła dużą wrażliwość na barwę dźwięku oraz umiejętność jej kształtowania. Jej wizja utworu jest odmienna niż wspomniana wcześniej interpretacja gwiazdy światowej pianistyki, mimo to należy ją ocenić jako przekonującą.

1. Utwór *Missing Moon* - grany jest z dużą swobodą i określoną interpretacją. Pianistka pokazuje tu bogatą paletę brzmień oraz umiejętności tworzenia napięcia muzycznego. W 9 takcie w środkowej części utworu "*rubato molto*" wkraść się błąd tekstowy w drugiej ósemce w partii lewej ręki. Pedalizacja przy wykonywaniu ozdobników w rejestrze basowym jest mało dopracowana.

2. Miniatura *Staccato Beans* - odznacza się dobrze uchwyconym, skocznym i jednostajnym charakterem utworu i dopasowaną do niego artykulacją.

Przy wykonywaniu powtórki w utworze kompozytor lub wydawca sugeruje przyspieszenie tempa, czego wykonawca nie respektuje.

3. *Herdboy's Song* - miniatura o spokojnym i śpiewnym wydźwięku oraz wyraźnym zabarwieniu ludowym wykonana została odpowiednią barwą brzmienia i z prostotą. Pianistka z dużą dbałością o kolorystykę uzyskuje interesujące efekty brzmieniowe.

4. *Blue Nun* - grany jest z dużą prostotą. Wymaga od pianisty umiejętności przeprowadzenia motywów melodycznych z wykorzystaniem techniki imitacyjnej, co zostało zrealizowane w pełni.

5. *Red Wilderness* - w tej miniaturze pianistka umiejętnie buduje kulminację w utworze pokazując duże możliwości brzmieniowe w fakturze akordowej w dynamice *forte*. W takcie 13. w ostatnim akordzie w partii prawej ręki zwraca uwagę niedokładność tekstowa.

6. *Ancient Burial* - to utwór o wyraźnie dramatycznym wydźwięku. Wrażliwość na dysonujące układy następstw harmoniczných pozwoliła pianistce oddać w pełni niepokojący i tajemniczy charakter utworu.

7. *Floating Clouds* - utrzymana w wysokim rejestrze kompozycja nawiązuje do tytułu, co pianistka prawidłowo odczytała poprzez użyte środki wykonawcze-przed wszystkim artykulację. W takcie szóstym w partii prawej ręki być może nastąpił przypadkowy błąd tekstowy.

8. *Sunrain* - to taneczny i utrzymany w prostym metrum utwór o zabarwieniu ludowym. Z dużym zrozumieniem i naturalnym wyczuciem stylu pianistka wykonuje tę kompozycję, trudną dla odbiorców z naszego kręgu kulturowego.

Chen Qigang: *Instants D'Opera De Pekin* -to wymagająca pianistycznie i skomplikowana fakturalnie kompozycja w formie wariacji. Doktorantka sprostała trudnościom technicznym oraz konstrukcyjnym w tym jakże ciekawym harmonicznie i kolorystycznie utworze ukazując się jako dojrzały muzyk dysponujący uniwersalną techniką oraz wyobraźnią pozwalającą na wydobyć zaplanowanych brzmień z fortepianu. Pewne niedokładności rytmiczne mogą być traktowane przez wykonawcę jako indywidualna swoboda wypowiedzi muzycznej.

Dokonując oceny całości zaprezentowanych w nagraniu utworów należy stwierdzić, że doktorantka jawi się nam jako artystka o dużej wrażliwości na barwę dźwięku. Dysponuje wystarczającym zasobem środków pianistycznych, aby realizować zamierzone efekty muzyczne. Zrozumienie genezy wykonywanej muzyki pozwala jej osiągnąć naturalność narracji muzycznej.

Opis dzieła artystycznego zawiera:

Wstęp- Pani Jinglin Xing nakreśla zakres zagadnień, którymi zajmie się w dalszej części swojej dysertacji.

Rozdział pierwszy- w którym doktorantka określa rys historyczny muzyki chińskiej i zachodniej w okresie wymiany kulturalnej. Wyjaśnia rolę i wpływ chrześcijaństwa na kulturę Państwa Środka. Wyszczególnia pierwiastki chińskie w muzyce zachodniej, opisuje historię pojawienia się instrumentów klawiszowych- w tym fortepianu- w Chinach. Kolejne podrozdziały opisują rozwój muzyki fortepianowej oraz techniki kompozytorskiej we współczesnych Chinach.

Rozdział drugi- składa się z opisu sylwetki oraz twórczości kompozytora rosyjskiego Aleksandra Czerepnina. Autorka opisuje jego długoletni pobyt w Chinach oraz szczególną uwagę poświęca jego twórczości fortepianowej zawierającej elementy chińskie. Następnie podejmuje się analizy formy muzycznej jego *Pięciu etюд koncertowych na fortepian op.52*.

Rozdział trzeci- Jest poświęcony sylwetce współczesnego kompozytora Chen Qiganga oraz jego dziełu na fortepian *Instants D'Opera De Pekin*. W dalszej części tego rozdziału doktorantka analizuje wyżej wymieniony utwór oraz charakteryzuje zawarte w nim rozwiązania harmoniczne. W ostatniej części rozdziału zamieszcza spis utworów muzycznych autorstwa Chen Qiganga oraz nagród, które kompozytor otrzymał.

Rozdział czwarty- treści zawarte w tym rozdziale zawierają informacje o kompozytorze chińskim Tan Dunie. Autorka podsumowuje jego twórczość oraz wspomina o jego muzyce filmowej.

Doktorantka analizuje przenikające się elementy chińskiej i zachodniej stylistyki w twórczości kompozytora na podstawie jego dzieła na fortepian "*Eight Memories in Watercolor*"

Zakończenie- Doktorantka charakteryzuje wzajemne przenikanie kultury chińskiej i zachodniej. W materiale badawczym opisuje styl muzyczny wybranych kompozytorów, wpływy globalizacji i punkty odniesienia dla obu kultur.

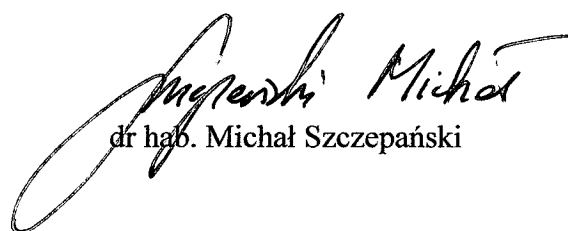
Bibliografię- zawiera obszerny spis materiałów pomocniczych, na bazie których powstała niniejsza rozprawa.

Doktorantka nie ustrzegła się w swojej dysertacji drobnych błędów, nietrafionych sformułowań, często powtarzających się zwrotów wyrazowych. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest zapewne tłumaczenie skomplikowanych w znaczeniu treści opisujących zjawiska muzyczne z języka chińskiego na polski.

Konkluzja:

Praca doktorska pt. "**Wpływy narodowe oraz zjawisko globalizacji jako czynniki kształtujące język muzyczny kompozytorów na przykładzie utworów fortepianowych chińskich kompozytorów Tan Duna, Chen Qiganga i rosyjskiego kompozytora Aleksandra Czeriepnina**" stanowi cenny zasób wiedzy ze względu na podjętą w niej tematykę. Zebrany materiał, który posłużył doktorantce do jej badań, stanowi dużą wartość poznawczą i częściowo wypełnia niedobór informacji o twórczości fortepianowej ostatnich 70 lat w Chinach. Przybliży i opisuje język muzyczny, techniki kompozytorskie, wzajemne przenikanie kultur zachodniej i chińskiej w kontekście globalizacji. Pani mgr Jinglin Xing rozwiązała podjęte w pracy zagadnienia artystyczne i spełniła wymagania art. 13 Ustawy z dnia 14.03. 2003 roku.

Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

dr hab. Michał Szczepański